

Una duae, Freddy venit ad te
Tria quattuor, ubi Salvator?
Quingue sex, malus carnifex
Septem octo, surge de lecto
Novem decem, vigila ante necem!

One, two, Freddy's coming for you
Three, four, better lock your door
Five, six, grab your crucifix
Seven, eight, better stay up late
Nine, ten, never sleep again

Latinské číslovky

AR1A308; PV1A308

Latina III

26.9.2024

Jedna dvě, Freddy jde!
Tři a čtyři, k tobě miří,
pět šest, kříž dej v pěst,
sedm osm, ztratíš rozum,
devět deset, stát:
nikdy nechod' spát!

Organizační pokyny

- Nutná účast na seminářích (75%)
- Průběžný test (65%)
  - Překlad textu + gramatická cvičení
- Zápočtový test (65%)
- Učebnice
  - MIKULOVÁ, Jana. *Základní kurz latiny I-II*. Brno: Masarykova univerzita, 2013.
    - <https://munispace.muni.cz/library/catalog/book/681>
- Četba?

Číslovky (20. lekce)

- Základní (jedna, dva...)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ūnus, a, um	duo, duae, duo	trēs, tria	quattuor	quīnque	sex	septem	octō	novem	decem

- Řadové (první, druhý...)

- Všechny jsou v nom. sg. zakončeny jako adjektiva 1. a 2. deklinace na **-us** (m.), **-a** (f.) a **-um** (n.) a také se tak skloňují

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
prīmus	secundus /alter, era, erum	tertius	quārtus	quīntus	sextus	septimus	octāvus	nōnus	decimus

- Další typy latinských číslovek

- podílné (po jednom = singulī, ae, a; po dvou bīnī, ae, a...); číselná násobná příslovce (jednou = semel, dvakrát = bis...)

Základní číslovky 11-19

- **11-17**

- **-decim**

11	12	13	14	15	16	17
ūndecim	duodecim	trēdecim	quattuordecim	quīndecim	sēdecim	septendecim

- **18, 19**

- „odečítají“ se od 20 = vigintī
- 18 = **duodēvigintī** (dosl. „dva od dvaceti“)
- 19 = **ūndevigintī** (dosl. „jedna od dvaceti“)

Základní číslovky 20-99

- *Desítky*: **-gintī** nebo **-gintā**

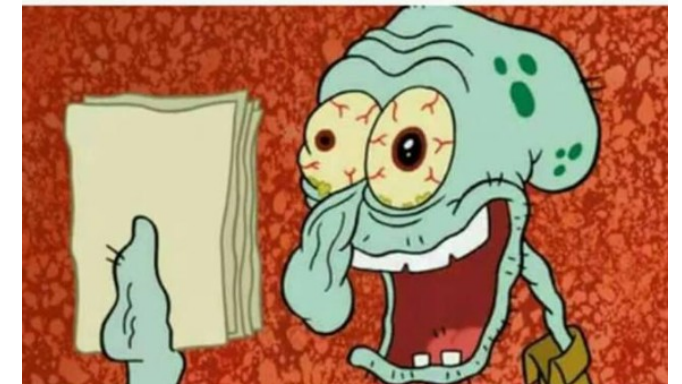
20	30	40	50	60	70	80	90
vigintī	trīgintā	quadrāgintā	quīnquāgintā	sexāgintā	seuptuāgintā	octōgintā	nōnāgintā

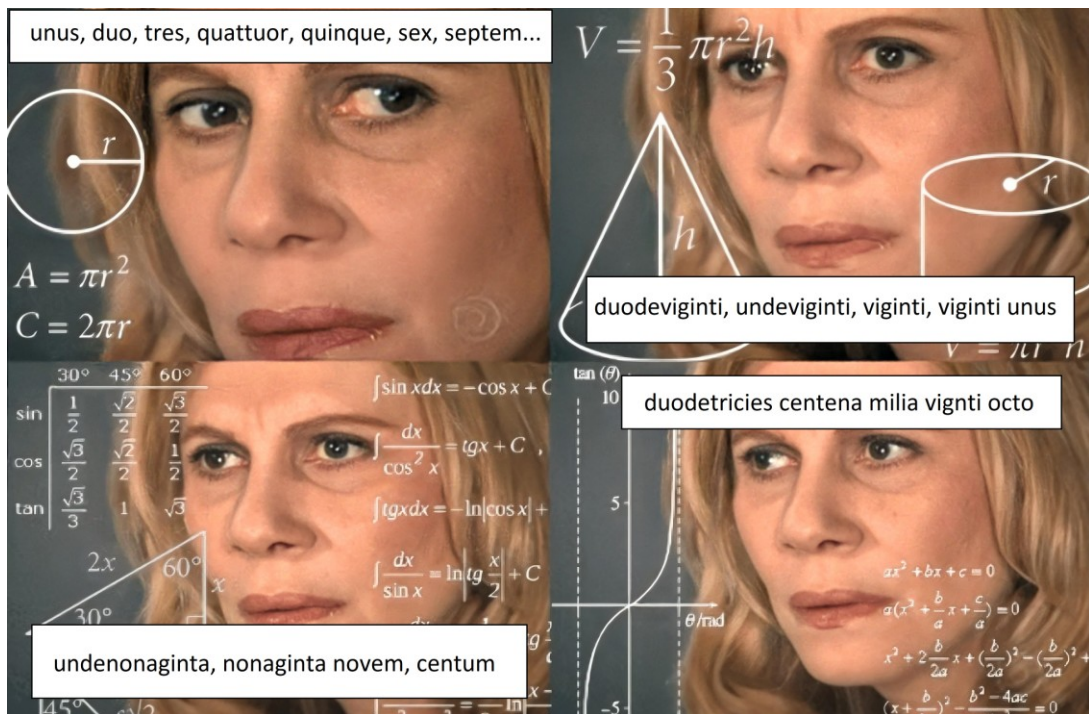
- **Desítky a jednotky se řadí**
  - Sestupně bez spojky**
    - Vigintī ūnus („dvacet jedna“), octōgintā trēs („osmdesát tři“)
  - Vzestupně se spojkou et**
    - ūnus et vigintī („jeden a dvacet“), trēs et octōgintā („tři a osmdesát“)
- **Desítky + čísla 8, 9 (tj. 18, 19, 28, 29, 38, 39 až 88, 89)**
  - „odečítají“ se od následující desítky
    - X8 = **duodē-** (28 – duodētrīgintā; 58 – duodēsexāgintā)
    - X9 = **ūndē-** (29 – ūndētrīgintā; 59 – ūndēsexāgintā)
- **!98 a 99!**
  - **Tvoří se jako normální číslovky nad deset:**
  - **98** = nōnāgintā octō
  - **99** = nōnāgintā novem

Studying the rules

Studying the exceptions

Základní číslovky ≥100

- **Stovky**

- -centī nebo -gentī
- 347 = trecentī quadrāgintā septem; 159 = centum ūndēsexāgintā

- **Tisíce**

- mīlle = 1000
- duo mīlia = 2000
- centum mīlia = 100 000

100	200	300	400	500	600	700	800	900
centum	ducentī, ae, a	trecentī, ae, a	quadringentī, ae, a	quīngentī, ae, a	sescentī, ae, a	septingentī, ae, a	octingentī, ae, a	nōngentī, ae, a

Skloňování číslovek

1	m. (jeden)	f. (jedna)	n. (jedno)
Sg. Nom.	ūnus	ūna	ūnum
Gen.	ūnius	ūnius	ūnius
Dat.	ūnī	ūnī	ūnī
Ak.	ūnum	ūnam	ūnum
Abl.	ūnō	ūnā	ūnō

2	m. (dva)	f. (dvě)	n. (dvě)
Pl. Nom.	duo	duae	duo
Gen.	duōrum	duārum	duōrum
Dat.	duōbus	duābus	duōbus
Ak.	duōs / duo	duās	duo
Abl.	duōbus	duābus	duōbus

3	m.	f.	n.
Pl. Nom.	trēs	trēs	tria
Gen.	trium	trium	trium
Dat.	tribus	tribus	tribus
Ak.	trēs	trēs	tria
Abl.	tribus	tribus	tribus

stovky	m.	f.	n.
Pl. Nom.	ducentī	ducentae	ducenta
Gen.	ducentōrum	ducentārum	ducentōrum
Dat.	ducentīs	ducentīs	ducentīs
Ak.	ducentōs	ducentās	ducenta
Abl.	ducentīs	ducentīs	ducentīs

tisíce	2000	3000
Pl. nom.	duo mīlia	tria mīlia
Gen.	duōrum mīlium	trium mīlium
Dat.	duōbus mīlibus	tribus mīlibus
Ak.	duo mīlia	tria mīlia
Abl.	duōbus mīlibus	tribus mīlibus

Spojení základních číslovek s počítaným předmětem

- **Číslovky fungují jako adjektivum**, tj. shodují se v pádě, rodě a čísle s počítaným předmětem:
  - Pozor – v češtině to platí pouze u číslovek 1-4, poté se počítaný předmět vyjadřuje genitivem: čtyři krávy/ pět krav
    - Duae feminae = dvě ženy
    - Quinque arbores = pět stromů
    - Centum milites = sto vojáků
- **Výjimka: mīlia v pl.**
  - Počítaný předmět v genitivu:
    - Decies centena mīlia **rerum** = milion věcí

